SVENSKA CANADA TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH PAPER IN CANADA.

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ÅRG. (YEAR) 22. LÖSNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 23 December, 1914. 12 SIDOR NO. 51

Provincial Library, Apr 16 Regina

Stockholmsbref.

(Specielit för Sv. Canada-Tidningen).

Stockholm den 24 nov.

Det är så påt tyst och dystert i Helsingfors, Finlands hufvudstad, som jag nyss gästat några dagar. Staden skulle verka öde, om icke militärtransporterna dag och natt uppfyllde de större gatorna. Ett disigt bitande isregn föll, medan jag vistades där, tröstlöst mörker låg öfver landet, och, för att tala med Johani Aho, diktaren: "sorgligt äro tiderna i Finland. Nedslagenhet fyller sinnena, och... Någon fortsättning finnes ej och behöfves icke häller". De tunga sorgfyllda dagarna från den bobrikoffska tiden ha åter kommit tillbaka.

Nu kan jag gifvetvis icke här ens tillnärmelsevis, för att icke öfverskrida objektivitetens fordringar, meddela ett intryck af finska stämningar och tänkesätt, efter det fruktansvärda slag, som ryska riksrådet — och därom har tvifvelsutan allaredan telegrafen talat för mina amerikanska läsare — för endast en vecka tillbaka måttades mot Finlands autonomi. En redogörelse för innehållet i det alira nyaste russificeringsprogrammet — dagens största brott i Europa — som länge och ingående diskuterats i ryska politiska kretsar, anser jag därför öfverflödigt. I korthet kan ju sägas, att det afser att Finland statligt och ekonomiskt skall helt uppgå i tsardömet.

Man kan från denna horisont ganska klart bedöma händelserna i Finland som endast utgöra sista länken i kedjan af olagligheter i storfurstendömet. Inom vissa finska kretsar hade man alls icke trott på möjligheten af det nu inträffade; och man har icke velat lyssna till de otroliga rykten eller meddelanden, som härledde sig från åtskilliga tjänstemän i senatshuset. Där har, ända sedan krigsutbrottet, rådt ett rastlöst arbete, och kommunikationen med det administrativa St. Petersburg eller Petrograd, som vi nu måste kalla staden, har varit lifligare än annars. Men ändock ha vissa grupper inom finska nationen — hittills splittrad till ytterlighet — varit hardt när omöjliga att öfvertyga om den alltmera uppenbara och närliggande faran, framför allt snömeterianerna, gammalfinnarna; och först sedan dessas främsta organ "Uusi Suometar" indrogs — och det skedde strax efter krigsutbrottet, därför att dess Petrogradskorrespondent har alltför djupgående försänkningar i tyska officiella kretsar — har man begynt vakna. Det märkliga är, att "Työmyes", det finskspråkliga socialdemokratiska hufvudorganet, hittills fått fortsätta orubbat, ehuru ofta ganska vågade uttalanden gjorts. Men den Seynska (generalguvernören i Finland heter Seyn) regimen har alltid utmärkt sig för undfallenhet mot socialdemokraterna, hvars monomana vägran att icke på något sätt samarbete med de borgerliga alltid varit en utmärkt hjälp vid russificeringen. Det finska socialdemokratiska hatet mot andra partier är rent abnormt.

När jag under min vistelse i Helsingfors uppsökte några af de mera framträdande politiska personligheterna, möttes jag öfverallt af bestämd vägran att, på därom gjord framställning, göra något uttalande öfver den dagspolitiska situationen. Man hänvisade till det rådande belägringstillståndet, att Finlands och dess medborgares väl under den närvarande tiden vore totalt underkastat de militära myndigheternas godtycklighet och nyckfullhet. En berömd gammal publicist uttalade dock den förvissningen, att Finland i det närvarande, åtminstone det borgerliga, vore beredt att som en man möta de påträngande farorna. Han hade nyss talt med suometerianernas måhända mest betydande kraft, som varit djupt bekymrad; och äfven han hade påvisat nödvändigheten af enighet. Ungfinnarna voro säkra laglighetsförsvarare — men hvar funnos socialdemokraterna? De företrädde, kanhända, ganska internationella synpunkter.

Så talte den gamle kämpen för Finlands frihet, jag vågar säga det: synnerligen förtröstansfullt, och jag påminde mig ännu en gång Johani Aho: "Likt ljungen gripa vi oss fast med händer och tänder i vårt lands mark. Den, som ville rycka oss lös därifrån, finge blott bladen i sin hand, men rötterna skulle bli kvar i djupet och skjuta ny grodd. Och när man vet det, och när man igen ser ofvanom sig det lugna, ljusblåa fästet, då tyckes en icke mer Finland svagare än andra länder i världen, dess ställning icke hopplösare än andras."

*

Den sedan i höstas ajournerade socialdemokratiska kongressen fortsätter från och med i dag i Stockholm. En mängd synnerligen betydelsefulla frågor föreligga till behandling. Hela landet väntar med spänning, hur partimajoriteten skall komma att ställa sig till regeringsbildandet. De yngre elementen, med Z. Höglund i spetsen, vilja icke veta af något parlamentariskt ansvar; partistyrelsen och herr Branting vilja söka samarbete med liberalerna och bilda regering. Hur frågan kommer att lösas är ännu icke godt att förutsäga, men jag förmodar, att man kommer att stanna för något slags kompromiss, ty så värst rakryggad har aldrig ungdomsoppositionen varit.

I dag har en deputation tillsatts som skall uppvakta regeringen och framföra kongressens bekymmer och önskemål i lifsmedelsfrågan, tullarnas suspension begäres o. s. v. Alla lifsförnödenheter ha under krigstrycket sprungit upp till oanad höjd, särskildt i Stockholm.

*

Sven Hedins tyskagitation har icke burit någon frukt. Han mötes med misstroende öfverallt. Till och med en så försiktig politiker som gamle Ch. Herslow i Malmö har med skärpa visat honom hem. Men högerns bulvaner arbeta af alla krafter. De "unga krafterna" i tidningen "Vårdkasen" söka tassa fram krigsministern, ehuru förgäfves, att tvångskommendera värnpliktige att genomgå underbefälsskola; och gammalpamparna med "Nya Dagligt Allehanda" jobba i spionerisaker och annat. En ryska, fru Alexandra Kollensay, har utvisats från landet därför att hon drifvit antimilitaristisk agitation. Friherrinnan Annie Alenhelm, en obskyr högerkvinna, gör allt för att nedsvärta henne. Det är kvinssympati så det förslår.

Alfred Kämpe.

UR SENASTE SVERIGE-POST

En miljon till Svenska Amerika-linjen. — 100-årsjubileum. — Fängslad häradshöfding.

— Kronobergs läns hushållningssällskap firade den 1 december sitt 100-årsjubileum.

— Antalet svensk-amerikaner, som till julen besöka hemlandet, beräknas af Americanlinjens generalagent i Stockholm, hr Larsson Orton, i år blifva 800 á 1,000 mot 2- á 3,000 vanliga år.

— Den 25 nov. invigdes den nybygnad för växtbiologiska institutionen i Upsala, som länge varit ett önskemål och hvars tillkomst är resultatet af nuvarande professorn i växtbiologi R. Sernanders initiativrika och nitiska verksamhet samt vederbörande myndigheters tillmötesgående.

— Från Hälsingfors meddelas: F. d. talmannen i landtdagen Svinhufvud, som af generalguvernören öfver Finland afsatts från häradshöfdingeämbetet i Lappvesi domsaga, men vägrat finna sig i detta beslut, har häktats och satts i fängelse.

— Göteborgs stadsfullmäktige beslöto d. 26 nov. att för Göteborgs stad teckna en miljon kr. i den föreslagna Svenska Amerikalinjen.

— Den 27 nov. på morgonen har vid Kungsgatan i Lysekil inträffat en större eldsvåda, som lagt tre hus i aska samt svårt härjat ett större fyra våningars stenkomplex, tillhörigt bygmästare O. Wallén, hvars vindsvåning arbränts. öfriga nedbrunna hus voro af trä och ägdes af fabrikören Otto Bovik, änkefru Bovik samt kapten Bergs arfvingar. I Wallénska huset voro post, telegraf och rådhuslokaler inrymda. Telegrafstationen i andra våningen berördes ej af elden och icke häller posten i bottenvåningen, men telegrafstationens ledningar ramponerades, så att all förbindelse medelst telegraf och telefon afbrutits. Magistratens och drätselkammarens arkiv äro i behåll. Post- och telegraflokalerna ha lidit mycket af vatten.

Notabelt dödsfall.

Senator John Nesbitt Kirchoffer afled plötsligt i Ottawa i går kväll i en ålder af 66 år. Han blef senator 1897.

Hjälpskeppet afseglar.

Ångaren Calcutta, lastad med lifsförnödenheter för Belgien, afseglade i lördags från Halifax, N. S. Detta är det tredje hjälpskepp, som Canada utsändt.

Utnämnd till domare.

James McKay, M.P. för Prince Albert, och den ende konservative parlamentsledamoten i underhuset för Saskatchewan, har utnämnts till domare i öfverdomstolen i Saskatchewan.

Afliden senator.

Senator Robert Jaffrey, president af "Globe" och nyss utnämnd till president af Imperial Bank, afled i onsdags i Toronto, i en ålder af 82 år. Hans dödsfall betecknas som en stor förlust för det liberala partiet.

Harry Thaw till New York.

Förenta Staternas högsta domstol beslöt i måndags, att Harry K. Thaw skall utlämnas till myndigheterna i New York för att stå till ansvar för att hafva varit behjälptig till rymning från Matteawan dårhus. Därmed har Thaw förlorat sin rättegång.

Kabinettsförändringar.

Förändringar i Ontariokabinettet har tillkännagifvits. Hon. W. J. Hanna har vägrat att byta portfölj, och Hon mr. Lucas har afgått som provinsskattmästare för att blifva attorney-general. T. W. McGarry från Renfrew blir skattmästare, och G. H. Ferguson från Grenville blir "Minister of lands, forests and mines".

Engelska kusten bombarderas.

Tyska kryssare bombardera tre städer på den engelska ostkusten och anställa förödelse bland fredliga invånare. — På västra och östra krigsteatrarna har ingen väsentlig förändring ägt rum.

Prinsessan Patricias regemente afseglar från England.

I England hade man visserligen på sista tiden mycket talat om en eventuell tysk invasion i England, men det var väl knappast någon, som verkligen trodde på möjligheten af en sådan eller ens, att tyskarna skulle våga eller kunna anfalla platser på den engelska kusten.

Som en blixt från en klar himmel kom därför underrättelsen om, att tyska kryssare tidigt i tisdags morse f. v. bombarderat städerna Scarborough, Hartlepool och Whitby, hvarvid många fredliga medborgare dödades, en massa hus förstördes och annan skada anställdes. Bl. a. blefvo flera skolbarn nedskjutna. De tyska kryssarna lyckades, tack vare tät dimma, undkomma, endast lindrigt skadade af landbatteriernas kanoner. Detta lömska anfall har väckt den största förbittring i England och kommer antagligen att påskynda rekryteringen där.

På den västra krigsteatern har ingen väsentlig förändring ägt rum. Tyskarna hafva dock förlorat en del af sina skyttegrafvar.

Underrättelserna från den östra krigsskådeplatsen äro mycket motsägande. Häftiga drabbningar pågå där mellan ryssar och tyskar, men till något afgörande har det ännu icke kommit.

Princessan Patricias canadensiska regemente, som tränat vid Salisbury Plains, har nu afseglat från England med icke känd destinationsort. Man förmodar emellertid, att regementet skall vara vid fronten till jul. Träningen af de öfriga canadensiska trupperna har påskyndats, hvarför det tages för gifvet, att de snart skola sändas till krigsskådeplatsen.

Onsdagen den 16 december.

De fransk-belgiska trupperna hafva ryckt fram och ockuperat linjen från väster om Lombaertzyde till Saint George. Lombaertzyde ligger omkring en och en half mil nordost om Nieuport och Saint George ligger omkring en mil sydost om Nieuport. Denna operation har alltså skaffat dem en linje en mil öster om Nieuport, som sträcker sig nästan från norr och till söder för en sträcka på omkring två mil. Detta enligt officiella franska rapporter.

Fransmännen rapportera äfven en framgång utmed den tre mil långa linjen från Hillebeke till Wytschaete, söder om Ypres, mot hvilken stad tyska anfall af häftig natur gjordes nästan oafbrutet för några dagar sedan.

I ryska Polen påstå sig ryssarna haft oafbrutna framgångar i Mlawa regionen, men rapportera, att stora tyska styrkor koncentrerats på västra stranden af Vistula. Under två dagar ha häftiga strider utkämpats i trakten af Lowicz, där båda sidor alternerande varit de anfallande.

Beträffande dessa operationer meddelas från Berlin, att de tyska trupper, som avancerat från Soldau, Ostpreussen i riktning mot Ciechanow, på grund af ryssarnes öfverlägsna antal måst återtaga sina gamla positioner.

Österrikarna hafva visserligen tvingats tillbaka från Belgrad och innehafva nu endast en mycket liten del af Serbien, men i västra Galizien hafva de haft framgångar mot ryssarna, af hvilka de tagit 31,000 till fånga.

Amerikanska regeringen har beslutat att sända amerikanska krigsfartyg till Panama-kanalen för att skydda detta område mot brott af neutraliteten af fartyg, tillhörande de krigförande makterna.

Den tyska kryssaren Cormorant, som nyligen anlände till Guam, en amerikansk besittning vid Stilla hafvet, har internerats där. Tyske kryssaren Dresden, det sista fartyget af dem, som besegrades af de brittiska krigsfartygen den 8 dec., har afseglat från Punta Arenas. En eller flera brittiska kryssare följa den.

Den officiella brittiska pressbyrån meddelar, att sänkningen af slagskeppet Bulwark förorsakades af en explosion, som af olyckshändelse uppstått i amunitionen ombord.

Generallöjtnant von Streck, f. d. generalinspektör af den tyska ordonansen i München har aflidit af sår, som han erhållit i västern.

Det franska krigsdepartementet tillkännagaf i dag: "I Belgien har staden Westende häftigt bombarderats af den brittiska flottan."

Kejsar Wilhelms hälsotillstånd, ehuru något bättre, inger farhågor.

Sex eller sju snabbgående tyska kryssare, gynnade af tät dimma, anföllo och bombarderade i dag på morgonen tre städer på Yorkshirekusten (Englands ostkust), nämligen Harlepool, Whitby och Scarborough. Bombardemanget varade nära nog en timme och en hel del skada anställdes. 74 personer dödades och 145 sårades. Af dessa voro de flästa kvinnor och barn. Tre kyrkor ramponerades. Det visade sig omöjligt för patrullfartygen att i dimman förfölja fienden, som, sedan den utfört sitt värf, med största hastighet försvann. Det anses som ett under, att den kunde undgå minor och på Nordsjön stationerade brittiska krigsfartyg. De tyska kryssarna blefvo delvis skadade af eld från landbatterier. Detta lömska anfall på fredliga, obefästade städer har väckt den största förbittring i England och kommer med all sannolikhet att påskynda rekryteringen.

Torsdagen den 17 december.

De allierade påstå fortfarande, att de haft smärre framgångar i Belgien. I öster hafva tyskarna åter hårdt ansatt ryssarna. Fem armékårer på omkring 200,000 man ha anländt till Warschau för att förstärka garnisonen.

I Wien medgifves officiellt, att 100,000 österrikare dödades eller sårades i den olyckliga kampanjen i Serbien.

Från Schweiz meddelas, att de franska arméerna tydligen tagit till offensiven på fronten från Belfort till Sainte Marie Aux Mines och tagit Thann till hufvudpunkt.

En brittisk skvadron har bombarderat turkiska trupper vid kusten af Sarasviken, norr om Dardanellerna.

Från Chile meddelas, att på den brittiska sidan deltogo i den senaste sjödrabbningen: Invincible, Inflexible, Canopus, Carnarver, Cornwall, Kent, Glasgow och Bristol. Många tyska officerare och män räddades.

På tal om det tyska anfallet frågar "London Chronicle", huruvida Förenta Staterna och andra neutrala stater som undertecknat Haagkonventionen kunna med heder fortfarande sitta med korslagda armar, under det Tyskland på det vidrigaste sätt kränker dessa internationella öfverenskommelser.

Tyskarna fortsätta att förstärka sina redan väldiga styrkor på västra stranden af Vistula. Tyskarna hoppas tydligen fortfarande att kunna drifva den högra ryska flygeln söder om floden.

Flera anfall af tyska kryssare väntas i England, och hela det brittiska hemförsvaret har satts i rörelse.

Alla naturaliserade tyskar i Sunderland arresterades öfver natten.

Tre ångare, af hvilka en tros vara ett passagerarfartyg har sänkts af minor i Nordsjön vid Flamborough Head.

Fredagen den 18 december.

Berlin firar nyheterna från Polen, där tyskarna skulle hafva vunnit "en af de största segrar i historien."

I motsats till detta säger den sista officiella bulletinen, utgifven i Petrograd, att det ryska kavalleriet "energiskt förföljer de slagna tyskarna i riktning mot Mlawa".

Direkt från Warschau meddelas, att en stor drabbning utkämpas 30 mil i västlig riktning, att den tyska kilen etablerat en strategisk position, och att häftig strid pågår, och att försärkningar anlända både på den ryska och tyska sidan.

Enligt senaste rapporter från de bombarderade engelska kuststäderna har man funnit, att flera dödats och sårats, än som först uppgafs. I Hartpool är den officiella siffran nu 82 dödade och 250 sårade. I Scarborough dödades 17. En brittisk lätt kryssare och en torpedbåt, som kommo i kontakt med kryssarna, förlorade fem man, och flera blefvo sårade.

Ryssarna lära retirera utmed hela fronten i både Galizien och Polen, enligt en rapport från österrike.

Egypten har proklamerats såsom brittiskt protektorat och öfverstiöjtnant Sir Arthur Henry McMahon har utnämnts till "high commissioner".

Den tyske fältmarskalken, von der Goltz, har utnämnts till militärguvernör i Konstantinopel. En tysk amiral lär hafva blifvit utsedd till sjöminister.

Från Petrograd meddelas till hälften officiellt, att den tyska kryssaren Friedrich Karl sänkts i östersjön. Två tredjedelar af dess besättning gick förlorad. Kryssaren, som mätte 8,858 ton, hade 557 man ombord.

Ett trådlöst telegram till Valparaiso meddelar, att det tyska krigsfartyget Dresden sänkts vid Cambridge Island i Stilla hafvet af den brittiska kryssaren Bristol. Bristol blef svårt ramponerad.

Österrikarna hafva i tusental gifvit sig i ryssarnes händer i Karpaterna.

Princess Olga på väg till Aberdeen, Skotland, stötte på en mina vid Scarborough efter det tyska anfallet på Englands kust. Besättningen räddades.

Lördagen den 19 december.

De allierade fortsätta att avancera i Belgien och Frankrike, meddelas från Paris. Från Berlin rapporteras emellertid, att de tyska operationerna haft till resultat, att de allierade trängts tillbaka på flera platser, ofta med stora förluster. Från Paris meddelas, att det franska artilleriet förstört två stora batterier i trakten af Verdun.

Det brittiska protektoratet öfver Egypten har invigts i alla garnisonsstäder genom afskjutande af salut och hissande af den brittiska flaggan. Prins Hussein Kemal har utnämnts till sultan af Egypten.

Turkiet har på uppmaning af Förenta Staterna, Italien och Grekland tillåtit konsuler från neutrala länder att afresa från Syrien.

Den brittiska flottan i Stilla hafvet har förstärkts af den australiska kryssaren Australia, som anländt till Callao.

Det brittiska amiralitetet förnekar, att något brittiskt fartyg blef förstördt under det tyska anfallet på Englands ostkust. Två män dödades och femton sårades ombord på torpedbåten Hardy.

Ett hundra man, däribland flera tyska officerare, omkommo, då det turkiska slagskeppet Messoudieh sänktes af en brittisk undervattensbåt.

Tyskarna hafva åter börjat bombardemang nordväst om Lille. De bombarderade Armentieres förliden onsdag. De allierades artilleri svarade med stor effekt.

Från Petrograd meddelas, att den ryska flottan på Svarta hafvet sänkt några fiendtliga fartyg, bland hvilka märktes den tyska ångaren Derindje af Levantlinjen.

Måndagen den 21 december.

Tyskarna medgifva, att de sydost om Bethune förlorat en löpgraf, 180 fot lång.

Häftiga strider ha antagligen ägt rum på den västra krigsskådeplatsen, men ställningen är i det stora hela densamma, som den för flera veckor varit.

Någon bekräftelse på det icke-officiella meddelandet, att Tyskland vunnit en stor seger i Polen, har ännu icke kommit. "I Polen bereda ryssarna starka positioner nära Rawa och Nida. Vi anfalla dem öfver allt", säger den sista tyska rapporten om situationen i öster. Från Petrograd meddelas intet om fäktningen på högra stranden af Vistula, men däremot omtalas, att en del häftiga drabbningar ägt rum väster om Warschau vid Bzura och Rawa floderna. Vid Bzura lära de tyska kompanierna totalt nedgjorts.

Från österrike meddelas, att starka ryska trupper uppträdt i Galizien, men österrikarna förklara, att i Karpaterna ha de ryska anfallen tillbakaslagits. Österrikiska trupper ha avancerat till Tuchow, söder om Tarnew, och en stor strid pågår norr om Lupkowpasset.

Den tyske kejsaren, som nu tillfrisknat, har återvändt till fronten.

Från Athen meddelas, att den allierade flottan bombarderat de inre forten af Dardanellerna.

Prins von Bülow, f. d. tysk rikskansler och nu ambassadör i Italien, har med största uppmärksamhet mottagits i Rom af konung Victor Emanuel.

Förenta Staternas kryssare Tacoma har anländt till Colon för att bevaka Panamakanalens neutralitet.

Enligt ett telegram från Salisbury Plains förliden lördag skulle Prinsessan Patricias regemente hafva afseglat från England i fredags. Destinationsorten är icke känd, men väntar man, att regementet skall vara vid krigsfronten till jul.

Förenta Staternas statssekreterare Bryan har af Frankrikes och Storbritanniens regeringar begärt, att A. H. Pishenbrink, som nu är krigsfånge på Jamaica, skall frigifvas. P. var steward på den amerikanska ångaren Windier, från hvilken han togs af manskap på den franska kryssaren Condé.

De canadensiska regementens kommenderande officerare vid Salisbury Plains komma att denna vecka afresa till Frankrike för att skarfa sig verklig krigserfarenhet.

I Polen fortsätta tyskarna att rycka närmare Warschau. De ha nått den ryska positionen vid floden Bzura och äro mindre än 20 mil från Warschau.

I Belgien och Frankrike lära de allierade haft smärre framgångar utefter hela linjen.

Tisdagen den 22 december.

Den tyske kejsaren har, enligt telegram från Köpenhamn, afrest till den västra fronten.

Både franska och tyska officiella meddelanden visa tydligt, att operationer af stor vikt försiggå på den västra krigsteatern, men de divergera, då det är fråga om det vunna resultatet. Fransmännen påstå, att de avancerat utmed hela linjen, att de återtagit skyttegrafvar, som de förut förlorat, och att de tillbakaslagit tyska styrkor, som åter sökt taga dessa skyttegrafvar. Söder om Noyon lära fransmännen äfven hafva fått fotfäste i tyskarnas första linje af löpgrafvar.

Tyskarna påstå, att de slagit de indiska trupperna i närheten af kanalen La Bassee, och att de tagit deras förskansningar jämte en massa fångar. Nordost om Chalons säga sig tyskarna äfven hafva tillbakaslagit ett häftigt anfall af fransmännen. Äfven där togo de en hel del fångar.

Trippelententens makter hafva garanterat Athen och Bukarest, att Bulgarien icke kommer att anfalla Grekland och Rumänien, om det förra landet skulle hjälpa Serbien eller Rumänien aktivt deltaga i kriget.

Meddelanden från och om de skandinaviska länderna.

Per telegraf:

London, d. 15 december: — Ett telegram till Daily Mail från Petrograd säger:

"Sveriges nuvarande ställning iakttages med stort intresse här. Jag har hört, att tyske ministern i Stockholm dagligen sänder hotelsebref till svenska utrikesdepartementet angående påstådd öfverföring af varor, som Tyskland förklarar vara krigskontraband, mellan England och Ryssland.

(Forts. å sid. 5.)

FINLANDS RUSSIFICERING.

Det stackars Finland beröfvas genom kejserlig ukas sista skymten af självbestämmelserätt.

I finska tidningar kungjordes den 17 november en kejserlig ukas, hvarigenom man kan säga att den ryska självhärskaremakten satt pricken öfver i-et i förryskningsarbetet i Finland. Det skulle blifva alldeles för vidlyftigt att i sin helhet redogöra för ukasens märkliga innehåll, men vilja vi framdraga ett och annat ur densamma, som tydligt nog visar huru långt tsaren, som en gång i tiden besvor Finlands grundlagar, anser sig kunna gå fram på löftesbrottets stig. Ukasen innehåller sålunda bland annat bestämmelser om åtgärder för "öfverlämnandet af mål mot finska tjänstemän för tjänstefel till behandlind af domstolar i kejsardömet", "inskränkandet af tjänstemännens oafsättlighet"; "öfverstyrelsernas förvandling från kollegiala till sådana embetsverk, där cheferna ha afgörande rätt"; "införandet af gemensamma lagar för kejsardömet och Finland rörande tidningspressen, förbud, föreningar och allmänna sammankomster"; "underordnandet af läroanstalterna i Finland, inbegripande äfven Alexanderuniversitetet i Helsingfors under ryska folkupplysningsministeriet"; "finska kronans åläggande att deltaga i utgifterna för rikets försvar"; "vidtagande af åtgärder till förhindrande af import af vapen och skjutförnödenheter i Finland"; "likställandet af de finska järnvägarna i tekniskt hänseende med kejsardömets järnvägar"; "Finlands tullunifiering med det öfriga kejsardömet"; "ordnandet af myntväsendet i Finland i syfte att förena detsamma med kejsardömets myntsystem"; "finska statens delaktighet i rikets utgifter utöfver utgifterna för försvarsväsendet"; ordnandet af frågan om infödda ryska undersåtars rätt att räkna sig till finska medborgare" m. fl. dylika förordningar, stående i absolut strid med Finlands grundlagar.

I fråga om det allerhögsta förfogandet angående ryska språkets införande vid Finlands ämbetsverk meddelar ett telegram, att enligt ministerrådets nu stadfästelse erhållna journal alla handlingar, framställningar, utredningar m. m., landtdagens handlingar undantagna, böra affattas på ryska språket vid de finska ämbetsverkens korrespondens med generalguvernören och med de högre ämbetsverken i kejsardömet genom förmedling af generalguvernören. Den ryskspråkliga korrespondensen och behandlingen af ärendena införes omedelbart i statssekretariatet och passexpeditionen, efter tre års förlopp i senatens ekonomiedepartement och prokuratorsexpeditionen samt efter 5 års förlopp i de centrala ämbetsverken, hos guvernörerna och i länsstyrelserna.

Dömd att hängas.

Harry Mason, som befunnits skyldig till mordet på J. J. McColm i Winnipeg, blef i torsdags dömd att hängas den 12 mars 1915. Grace Beggs, som i samma sak befunnits skyldig till dråp, dömdes till sju års straffarbete. Båda mottogo de sina domar med lugn.

Sverige—Nordamerika.

Rederiaktiebolaget Sverige—Nordamerika har nu konstituerats. Styrelsen skall ha sitt säte i Göteborg och utgöres af minst 5 och högst 9 ledamöter med minst 3 och högst 5 suppleanter. Revisorerna äro 3 med lika många suppleanter. Bolagets aktiekapital skall utgöra lägst 8 miljoner och högst 24 miljoner kr., med hvarje aktie lydande på 100 kronor.

Den andra canadensiska kontingenten.

Den andra canadensiska kontingenten kommer, enligt officiellt meddelande förliden vecka, att bestå af en armédivision på cirka 22,000 man och omfattar tre infanteribrigader, två kompanier cyklister, tre brigader artilleri och en amunitionskolonn. Äfven förekomma ingenjörs- och signalkompanier, en trängkår och tre fältambulanser. Inget kavalleri förekommer i den andra kontingenten.

Kungamötet.

Nordens tre konungar möttes i Malmö fredagen den 18 och lördagen den 19 december.

EN SKANDINAVISK UNION?

MÖTET MEDFÖRDE DET BÄSTA RESULTAT.

Såsom vi omtalade i förlidet nummer, förebådades i ett telegram från Köpenhamn af den 15 dec. ett möte mellan konung Gustaf V af Sverige, Christian X af Danmark och Haakon VII af Norge i Malmö fredagen den 18 och lördagen den 19 december. Initiativet till detta möte hade tagits af kung Gustaf, och afsikten därmed var att bereda monarkerna tillfälle att rådgöra om affärer af gemensamt inträsse för de tre länderna, särskildt med hänsyn till sådana frågor, som uppstått genom kriget och nära beröra den ekonomiska ställningen. Hvar och en af monarkerna skulle åtföljas af sin utrikesminister och sekreterare, hvilket tydligt nog angaf, att mötet skulle blifva ett politiskt sådant.

Ett telegram från Petrograd till Daily News d. 15 dec. — tydligen med anledning af den ofvan återgifna nyheten om trekonungarsmötet i Malmö — sade, att systematiska försök från Tysklands sida att tvinga Sverige in i det tyska lägret, har föranledt regeringen i Stockholm att rådgöra med Norge och Danmark om en gemensam förklaring med hänsyn till sin ställning och sitt oberoende.

Ett telegram från Kristiania, äfven af d. 15 dec. sade, att nyheten om trekonungarsmötet i Malmö därstädes mottagits med allmän tillfredsställelse. Dagen förut innehöllo alla tidningarne ledare som tillförsäkrade om den norska nationens hjärtliga medverkan och säga sig vara särskildt tillfredsställda, därför att inbjudningen utgått från Sverige. Detta, framhålla de, visar att svenskarne icke hysa något agg för hvad som hände 1905.

Äfven de svenska tidningarna hafva sympatiskt behandlat detta möte.

I detta telegram, som var sändt till den amerikanska pressen, sades det, att hufvudsyftet med mötet var att trygga de tre skandinaviska ländernas neutralitet och sedan att rådgöra om sätt att skydda sjöfarten och införseln till de nordiska länderna. Detta påpekas såsom varande af särskildt intresse för Amerika, enär en stor del af denna införsel för närvarande kommer från detta håll.

I ett telegram från Malmö af den 18 december omtalas, att konung Gustaf af Sverige, konung Haakon af Norge och konung Christian af Danmark anlände till Malmö samma dag i och för konferensen.

Mötet mellan konung Gustaf och konung Haakon var af särskildt inträsse, i det detta var första gången, som monarkerna af Sverige och Norge möttes sedan unionsupplösningen 1905. Man väntar, att konferensen skall medföra ett närmande mellan dessa två länder.

Konferensen hålles vid det gamla huset vid torget, där landshöfdingen har sitt residens. Konung Gustaf kom först, och han välkomnade konung Christian, då denne anlände till Malmös hamn på kryssaren Heimdal. Senare mötte de två monarkerna konung Haakon, som kom till Malmö med extratåg.

Monarkernas möte var af den mest kordiala natur. Staden var rikligt dekorerad, och stora människomassor, som kantade gatorna, välkomnade de tre kungarna.

I ett telegram från Stockholm via London af i söndags den 20 dec. omtalas, att de nordiska kungarna jämte deras utrikesministrar vid mötet i Malmö förliden fredag och lördag nådde en öfverenskommelse om de speciella frågor, som uppstått angående deras respektive länder under kriget. En kommunikation om mötet har utfärdats från Stockholm och dess hufvudinnehåll var, enligt telegrammet:

"Mötet mellan de tre monarkerna började i fredags med ett anförande af konung Gustaf, som vidrörde de tre konungarikenas lifliga önskan att bevara sin neutralitet och påpekade önskvärdheten af ett begränsadt samarbete mellan kungarikena för att skydda gemensamma inträssen. Han sade, att då han inbjöd monarkerna af Norge och Danmark till möte, var det i djup känsla af ansvar, som skulle uppstå nu och i framtiden, om några mått och steg till de tre folkens välfärd försummades.

"Konung Haakon och Christian uttryckte sin stora glädje öfver konung Gustafs inbjudan till mötet, och sade de, att de hoppades, att konferensen skulle medföra godt och lyckligt resultat för de tre folken.

"Öfverläggningarna mellan monarkerna och deras ministrar vittnade om en god vilja att göra förbindelsen mellan de tre kungadömena till den bästa. De resulterade i en öfverenskommelse om de speciella frågor, som framlagts. Det beslöts till sist att fortsätta det samarbete, som så lyckligt påbörjats, och att, då tillfälle gifves, anordna nya möten mellan representanter för de tre regeringarna".

Af detta knapphändiga telegram framgår med önskvärd tydlighet, att

(Forts. å sid. 8).